

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1493 din 15.03.2022
La nr. 49 din 23.02.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale – art.4, anexa nr.1; Legea nr.130/2021 pentru modificarea unor acte normative – art.VI).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	627	
"18"	03	2022
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7802 din 15.03.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale – art.4, anexa nr.1; Legea nr.130/2021 pentru modificarea unor acte normative – art.VI)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea

prezentă/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Prin modificările propuse se urmărește modificarea art.4 alin.(1/1) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale cu prevederi privind perioada de referință, care ar oferi claritate obligativității racordării valorii bunurilor mobile și imobile la prețul real începând cu anul 2018, precum și indicarea valorii de piață a bunurilor. Pentru bunurile imobile, pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, se vor declara valoarea bunului aceasta, reprezentând (1) valoarea cadastrală sau (2) valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia doar dacă bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale. Pentru bunurile mobile, pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, se vor declara valoarea bunului conform documentului care îi certifică proveniența.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea art.4 alin.(1/1), anexa nr.1 secțiunile III, IV și VI din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, art.VI alin.(5) din Legea nr.130/2021 pentru modificarea unor acte normative.

În acest sens, la anexa nr.1, în secțiunile III, IV și VI, se propune substituirea cuvântului „procurate” cu cuvântul „dobândite” care ar permite asigurarea aplicării efective a noilor prevederi în legislația privind declararea averii și intereselor personale, abrogarea alin.(5) art.VI din Legea nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea unei proceduri clare și coerente privind controlul averii și intereselor personale, și anume în partea declarării bunurilor mobile și imobile.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din prevederile proiectului se constată că implementarea acestora nu vor genera alocarea mijloacelor financiare din bugetul public național, autorul a menționat despre acest fapt în nota

informativă prezentată. Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor proiectului dat nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un deputat în Parlamentul Republicii Moldova, prin care se urmărește modificarea art.4 alin.(1/1) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale cu prevederi privind perioada de referință, care ar oferi claritate obligativității racordării valorii bunurilor mobile și imobile la prețul real începând cu anul 2018, precum și indicarea valorii de piață a bunurilor. Pentru bunurile imobile, pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, se vor declara valoarea bunului aceasta, reprezentând (1) valoarea cadastrală sau (2) valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia doar dacă bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale. Pentru bunurile mobile, pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, se vor declara valoarea bunului conform documentului care îi certifică proveniența.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

15.03.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal